Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

2. juuli 2020*

Eelotsusetaotlus – Looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse – Direktiiv 92/43/EMÜ – Artikli 12 lõige 1 – Loomaliikide range kaitse süsteem – IV lisa – *Cricetus cricetus* (harilik hamster) – Puhke- ja paljunemispaigad – Kahjustamine või hävitamine – Mahajäetud paigad

Kohtuasjas C-477/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Verwaltungsgericht Wieni (Viini halduskohus, Austria) 12. juuni 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 21. juunil 2019, menetluses

IE

versus

Magistrat der Stadt Wien,

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja president P. G. Xuereb, kohtunikud A. Arabadjiev (ettekandja) ja A. Kumin,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– IE, kes esindas ennast ise,

– Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek, J. Vláčil ja L. Dvořáková,

– Euroopa Komisjon, esindajad: C. Hermes ja M. Noll-Ehlers,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT 1992, L 206, lk 7; ELT eriväljaanne 15/02, lk 102; edaspidi „elupaikade direktiiv“) artikli 12 lõike 1 punkti d.

2 Taotlus on esitatud kinnisvaraarendaja töötaja IE ja Magistrat der Stadt Wieni (Viini linnavalitsus, Austria) vahelises kohtuvaidluses selle üle, et Viini linnavalitsus võttis vastu haldusotsuse, millega määrati IE-le rahatrahv ja selle tasumata jätmise korral asendusvangistus selle eest, et kinnisvara ehitusprojekti raames kahjustati või hävitati direktiivi IV lisa punktis a loetletud kaitsealuste loomaliikide nimekirja kuuluva liigi *cricetus cricetus* (harilik hamster) puhke- või paljunemispaiku.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Elupaikade direktiivi artiklis 2 on sätestatud:

„1. Käesoleva direktiivi eesmärk on looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitsmisega kaasa aidata bioloogilise mitmekesisuse säilimisele liikmesriikide Euroopa territooriumil, kus kohaldatakse asutamislepingut.

2. Käesoleva direktiivi kohaselt võetud meetmed on kavandatud ühenduse tähtsusega looduslike elupaikade ning looduslike looma- ja taimeliikide soodsa kaitsestaatuse säilitamiseks või taastamiseks.

3. Käesoleva direktiivi kohaselt võetud meetmetes võetakse arvesse majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi ning piirkondlikke ja kohalikke iseärasusi.“

4 Selle direktiivi artikli 12 lõikes 1 on ette nähtud:

„Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et kehtestada IV lisa punktis a loetletud loomaliikide range kaitse süsteem nende looduslikul levilal, keelates:

a) kõik nende liikide isendite looduses tahtliku püüdmise või tapmise viisid;

b) nende liikide tahtliku häirimise, eelkõige nende paljunemise, järglaste kasvatamise, talvitumise ja rände ajal;

c) munade tahtliku hävitamise või loodusest võtmise;

d) paljunemis- või puhkepaikade kahjustamise või hävitamise.“

5 Nende „ühenduse tähtsusega loomaliikide hulgas, mis vajavad ranget kaitset“, mille loetelu on ette nähtud nimetatud direktiivi IV lisa punktis a, on muu hulgas ka *cricetus cricetus* (harilik hamster).

Austria õigus

6 31. augusti 1998. aasta Viini looduskaitseseadusega (Wiener Naturschutzgesetz) (*LGBl.* für Wien, 45/1998, edaspidi „WNSchG“) võeti Viini liidumaal (Austria) kohaldatavasse liikmesriigi õigusse üle elupaikade direktiiv.

7 WNSchG § 10 lõike 3 punkt 4 kordab elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d sõnastust. Eelkõige on selles sätestatud, et range kaitse all olevate loomade paljunemis- või puhkepaikade kahjustamine või hävitamine on keelatud.

8 Paragrahv 10 lõike 3 punkti 4 rikkumise eest ette nähtud sanktsioonid on kindlaks määratud WNSchG § 49 lõike 1 punktis 5. Viimati nimetatud sätte kohaselt karistatakse isikut, kes WNSchG § 10 lõiget 3 või 4 rikkudes kahjustab või hävitab range kaitse all olevate loomade paljunemis- või puhkepaiku, kuni 21 000 euro suuruse rahatrahviga või selle tasumata jätmise korral kuni nelja nädala pikkuse asendusvangistusega; korduva teo korral kuni 35 000 euro suuruse rahatrahviga või selle tasumata jätmise korral kuni kuue nädala pikkuse asendusvangistusega.

9 WNSchG § 22 lõike 5 kohaselt võib pädev ametiasutus anda loa konkreetseks sekkumiseks, kui kavandatav meede eraldi või koos teiste meetmetega, milleks taotletakse pädeva asutuse luba, ei ohusta oluliselt kaitse-eesmärki.

10 WNSchG lisas on *cricetus cricetus* (harilik hamster) määratletud kui range kaitse all olev loomaliik.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

11 Kinnisvaraarendaja, kes oli ühtlasi IE tööandja, ehitas hoonet maatükil, millel elutses harilik hamster. Maatüki omanik, kes teadis seda, andis olukorrast teada ka kinnisvaraarendajale, kes võttis enne tööde algust tööle keskkonnaeksperdi. Ekspert kaardistas hariliku hamstri urgude sissepääsud ja määras ühes konkreetses sektoris kindlaks, kas urgudes elati või mitte.

12 Enne tööde teostamist lasi kinnisvaraarendaja eemaldada taimkatte, puhastas ehitusplatsi ja ehitas hariliku hamstri urusissepääsude vahetusse lähedusse ehitusele juurdepääsu tee (edaspidi „kahju tekitanud meetmed“). Taimkatte eemaldamise eesmärk oli eelkõige nende hamstrite, kes elasid neil aladel või ehitustegevuse jaoks ette nähtud alal, suunamine aladele, mis olid spetsiaalselt kaitstud ja hamstrite jaoks reserveeritud. Siiski ei küsitud pädevalt asutuselt kahju tekitanud meetmete kasutamiseks eelnevat luba ja järelikult ei saadud luba enne töödega alustamist. Peale selle hävitati vähemalt kaks urusissepääsu.

13 Viini linnavalitsus leidis seetõttu, et IE kui sama kinnisvaraarendaja töötaja oli hariliku hamstri paljunemis- või puhkepaikade kahjustamise või hävitamise eest vastutav ning määras talle WNSchG § 10 lõike 3 punkti 4 alusel rahatrahvi, mille võib selle tasumata jätmise korral muuta asendusvangistuseks.

14 IE esitas Verwaltungsgericht Wienile (Viini halduskohus, Austria) kaebuse, milles vaidlustas trahvi määramise eelkõige seetõttu, et esiteks ei kasutanud harilik hamster oma urge kahju tekitanud meetmete rakendamise ajal, ja teiseks ei kahjustatud või hävitatud nende meetmete mõjul selle loomaliigi paljunemis- või puhkepaiku.

15 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib selles kontekstis küsimus, kuidas tõlgendada elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d. Ta toob välja, et selles sättes sisalduvaid mõisteid nagu „puhkepaik“, „paljunemispaik“, „kahjustamine“ ja „hävitamine“ on vaja täpselt määratleda, kuna direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d üle võtva riigisisese sätte rikkumine võib tuua kaasa kriminaalkaristuse. Eelkõige leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kaalutlused, mille Euroopa Komisjon esitas juhenddokumendis elupaikade direktiivis 92/43/EMÜ ette nähtud ühenduse tähtsusega loomaliikide range kaitse süsteemi kohta (lõplik versioon, veebruar 2007), on ebatäpsed ja jätavad nende terminite tõlgendamisel väga laia tõlgendusruumi.

16 Neil asjaoludel otsustas Verwaltungsgericht Wien (Viini halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas mõistet „puhkepaik“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d tuleb tõlgendada nii, et selle väljendiga on hõlmatud ka vahepeal maha jäetud endised puhkepaigad?

Kui vastus sellele küsimusele on jaatav:

Kas kõik vahepeal maha jäetud endised puhkepaigad tuleb liigitada „puhkepaigaks“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses?

Kui vastus sellele küsimusele on eitav:

Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas vahepeal maha jäetud endine puhkepaik tuleb liigitada „puhkepaigaks“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses?

2. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sekkumist „puhkepaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses?

3. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sedavõrd rasket sekkumist „puhkepaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses, et lähtuda tuleb selle „elupaiga“ „kahjustamisest“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses?

4. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sedavõrd rasket sekkumist „puhkepaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses, et lähtuda tuleb selle „elupaiga“ „hävitamisest“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses?

5. Kas mõistet „paljunemispaik“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d tuleb tõlgendada nii, et selle all mõeldakse esiteks vaid täpselt piiritletud kohta, kus korrapäraselt toimuvad paaritumistoimingud selle sõna kitsamas tähenduses või paljunemisega vahetult seotud väikse ulatusega territooriumil toimuvad tegevused (näiteks kudemine), või hõlmab „paljunemispaik“ lisaks kõiki täpselt piiritletavaid paiku, mis on poegade arenguks tingimata vajalikud, näiteks munemispaigad või vastse- või röövikustaadiumis vajalikud taimeosad?

Kui vastus sellele küsimusele on eitav:

Mida hõlmab mõiste „paljunemispaik“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses ja kuidas tuleb „paljunemispaika“ teistest paikadest territoriaalselt piiritleda?

6. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sekkumist „paljunemispaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses?

7. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sedavõrd rasket sekkumist „paljunemispaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses, et lähtuda tuleb selle „paljunemispaiga“ „kahjustamisest“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses?

8. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sedavõrd rasket sekkumist „paljunemispaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses, et lähtuda tuleb selle „paljunemispaiga“ „hävitamisest“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

17 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tuleb tõlgendada nii, et selles sättes kasutatud mõiste „puhkepaigad“ hõlmab ka puhkepaiku, mida mõni selle direktiivi IV lisa punktis a loetletud kaitstavatest loomaliikidest, näiteks *cricetus cricetus* (harilik hamster), enam ei kasuta.

18 Kõigepealt tuleb märkida, et vastavalt elupaikade direktiivi artikli 2 lõikele 1 on direktiivi eesmärk looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitsmisega aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilimisele liikmesriikide Euroopa territooriumil. Lisaks on vastavalt selle direktiivi artikli 2 lõigetele 2 ja 3 direktiivi kohaselt võetud meetmete eesmärk tagada Euroopa Liidu tähtsusega looduslike looma- ja taimeliikide soodsa kaitsestaatuse säilimine või taastamine ning nendes meetmetes võetakse arvesse majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi ning piirkondlikke ja kohalikke iseärasusi.

19 Elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d on pandud liikmesriikidele kohustus võtta vajalikud meetmed, et kehtestada sama direktiivi IV lisa punktis a loetletud loomaliikide range kaitse süsteem nende looduslikul levilal, keelates nende paljunemis- või puhkepaikade kahjustamise või hävitamise.

20 Selle sätte järgimiseks on liikmesriigid kohustatud mitte üksnes vastu võtma igakülgset õiguslikku raamistikku, vaid ka rakendama konkreetseid ja spetsiifilisi kaitsemeetmeid. Samuti tähendab range kaitse süsteem seda, et võtta tuleb omavahel seostatud ja kooskõlastatud ennetavaid meetmeid. Niisugune range kaitse süsteem peab seega võimaldama tõhusalt vältida elupaikade direktiivi IV lisa punktis a loetletud loomaliikide paljunemis- või puhkepaikade kahjustamist või hävitamist (vt selle kohta 9. juuni 2011. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Prantsusmaa, C-383/09, EU:C:2011:369, punktid 19–21, ja 10. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, C-674/17, EU:C:2019:851, punkt 27).

21 Peale selle tuleb tõdeda, et liik *cricetus cricetus*, tavakeeles „harilik hamster“, kuulub elupaikade direktiiviga kaitstavate loomaliikide hulka.

22 Esimest küsimust tuleb käsitleda neist sissejuhatavatest kaalutlustest lähtudes.

23 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei tule liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestada mitte üksnes sätte sõnastust, vaid ka selle konteksti ning eesmärke, mida taotleb õigusakt, mille osa see säte on (21. novembri 2019. aasta kohtuotsus Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden, C-678/18, EU:C:2019:998, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

24 Nagu märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 19 ja 20, kohustab esiteks elupaikade direktiivi artikkel 12 selle sõnastuse kohaselt liikmesriike võtma vajalikke meetmeid, et kehtestada kaitstud loomaliikide range kaitse süsteem nende looduslikul levilal. Eelkõige kohustab selle artikli lõike 1 punkt d neid riike võtma vajalikke meetmeid, keelates nende liikide paljunemis- või puhkepaikade kahjustamise või hävitamise.

25 Seega tuleb tõdeda, et elupaikade direktiivi artikli 12 sõnastus ei anna mõiste „puhkepaigad“ määratlemiseks mingit tarvilikku teavet.

26 Teiseks tuleb selle sätte konteksti kohta märkida, et seda mõistet ei ole määratletud ei elupaikade direktiivi artiklis 1 ega selle direktiivi üheski muus sättes.

27 Siiski olgu osutatud sellele, et Euroopa Kohus on juba asunud seisukohale, et elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d ei ole mõeldud üksnes tahtlikke tegusid, vaid ka neid, mis seda pole (vt selle kohta 20. oktoobri 2005. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Ühendkuningriik, C-6/04, EU:C:2005:626, punktid 77–79). Kuna liidu seadusandja ei ole selle direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d kehtestatud keelu puhul piirdunud tahtlike tegudega – vastupidi sellele, mis on ette nähtud selle direktiivi artikli 12 punktides a–c nimetatud tegude puhul –, on ta näidanud üles tahet anda paljunemis- või puhkepaikadele nende kahjustamist või hävitamist põhjustavate tegude eest suurem kaitse (10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Saksamaa, C-98/03, EU:C:2006:3, punkt 55).

28 Erinevalt elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktides a–c nimetatud tegudest ei ole artikli 12 lõike 1 punktis d sätestatud keelu puhul peetud silmas otseselt loomaliike, vaid selle eesmärk on kaitsta nende elupaikade olulisi osi.

29 Sellest tuleneb, et direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d kehtestatud range kaitse eesmärk on tagada, et kaitsealuste loomaliikide elupaikade olulised osad säiliksid nii, et saaks kasutada nende olemuslikke tingimusi, mh elupaikades puhkamiseks.

30 Samasuguse järelduseni jõuab lugedes käesoleva kohtuotsuse punktis 15 mainitud komisjoni juhenddokumenti, milles on täpsustatud, et puhkepaiku, mis on määratletud looma või loomade rühma mitteaktiivse etapi vältel ellujäämiseks vajalike aladena, „tuleb kaitsta isegi siis, kui neid ei kasutata, kuid on mõistlikult suur tõenäosus, et see liik naaseb puhkepaika“.

31 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d kontekstist nähtub, et puhkepaiku, mida kaitstud loomaliik enam ei kasuta, ei tohi kahjustada ega hävitada, kui need liigid võivad puhkepaikadesse tagasi tulla.

32 Kolmandaks tuleb elupaikade direktiiviga taotletava eesmärgi puhul meeles pidada, et – nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 18–20 – selle direktiivi eesmärk on tagada loomaliikide range kaitse eelkõige artikli 12 lõikes 1 sätestatud keeldude abil (vt selle kohta 10. mai 2007. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Austria, C-508/04, EU:C:2007:274, punktid 109–112, ja 15. märtsi 2012. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Poola, C-46/11, ei avaldata, EU:C:2012:146, punkt 29).

33 Elupaikade direktiivi artiklis 12 ette nähtud kaitsesüsteem peab seega olema selline, mis võimaldab tõhusalt takistada kaitsealuste loomaliikide ja eelkõige nende elupaikade kahjustamist.

34 Selle eesmärgiga ei oleks aga kooskõlas kaitsealuse loomaliigi puhkepaikade kaitseta jätmine juhul, kui need puhkealad ei ole enam kasutusel, kuid on piisav tõenäosus, et nimetatud liik võib neisse puhkepaikadesse naasta; seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

35 Seega asjaolu, et kaitsealune loomaliik ei kasuta enam puhkepaika, ei tähenda, et see paik ei kuuluks elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktiga d kehtestatud kaitse alla.

36 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tuleb tõlgendada nii, et selles sättes kasutatud mõiste „puhkepaigad“ hõlmab ka puhkepaiku, mida mõni selle direktiivi IV lisa punktis a loetletud kaitstavatest loomaliikidest, nagu *cricetus cricetus* (harilik hamster), enam ei kasuta, kui on olemas piisavalt suur tõenäosus, et see liik tuleb puhkepaika tagasi – seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Viies küsimus

37 Viienda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tuleb tõlgendada nii, et selles sättes kasutatud mõiste „paljunemispaigad“ all mõeldakse vaid täpselt piiritletud kohta, kus korrapäraselt toimuvad paaritumistoimingud või asjaomase liigi paljunemisega vahetult seotud tegevused, või hõlmab „paljunemispaik“ ka kohta, mis on selle liigi puhul järglaste arenguks tingimata vajalik.

38 Komisjon leiab aga, et eelotsusetaotluses ei ole selle küsimuse asjakohasust põhjendatud ja et küsimus on hüpoteetiline.

39 Siinkohal tuleb meeles pidada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on EÜ artiklis 267 sätestatud Euroopa Kohtu ja liikmesriigi kohtute koostöö raames vaid liikmesriigi kohtul, kes asja menetleb ja kes vastutab tehtava lahendi eest, pädevus otsustada kohtuasja konkreetseid asjaolusid arvestades, kas kohtuotsuse tegemiseks on vaja eelotsust ning kas Euroopa Kohtule esitatud küsimusel on kohtuasja lahendamisel asjakohane. Seega, kui esitatud küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus üldjuhul kohustatud otsuse tegema (vt eelkõige 5. märtsi 2015. aasta kohtuotsus Banco Privado Português ja Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

40 Järelikult eeldatakse, et liidu õiguse tõlgendamise küsimused, mille liikmesriigi kohus on esitanud õiguslikus ja faktilises raamistikus, mille ta on määratlenud omal vastutusel ja mille paikapidavust Euroopa Kohus ei pea kontrollima, on asjakohased. Euroopa Kohus võib liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotlusele vastamast keelduda vaid siis, kui on ilmne, et taotletav liidu õiguse tõlgendus ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja tegelike asjaolude või esemega, kui küsimus on oletuslik või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (26. juuli 2017. aasta kohtuotsus Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).

41 Ent käesoleva asja puhul tuleb tõdeda, et eelotsusetaotlus ei sisalda ühtegi selgitust, miks on mõiste „paljunemispaik“ põhikohtuasja lahendamisel asjakohane.

42 Ühelt poolt nähtub Euroopa Kohtu käsutuses oleva toimiku materjalidest, et vaidlust ei ole selles, et kahju tekitanud meetmed mõjutavad puhkepaiku, sest eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib üksnes teada, kas juhul kui harilik hamster niisuguseid kohti enam ei kasuta, saab neid pidada „puhkepaikadeks“, mille suhtes kehtib elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d sätestatud keeld.

43 Teiselt poolt ei sisalda eelotsusetaotlus ühtegi faktilist ega õiguslikku asjaolu, mis võimaldaks hinnata, kas ja mil määral mõjutaks põhikohtuasja lahendamist selle elupaiga määratlemine „paljunemispaigana“, kui lisaks on see osa hariliku hamstri looduslikust elupaigast määratletud „puhkepaigana“.

44 Lisaks sellele, et vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 40 viidatud kohtupraktikale ei ole Euroopa Kohtu ülesanne kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtu kirjeldatud faktiliste asjaolude paikapidavust, tuleb aga märkida – nagu nähtub sõnaselgelt elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d sõnastusest –, et mis tahes kahjustamise või hävitamise keeld käib alternatiivselt nii kaitsealuste loomaliikide paljunemis- kui ka puhkepaikade kohta ja sel puhul ei tehta selle keelu kohaldamisel vahet tulenevalt asjaomasest looduslikust elupaigast.

45 Seega on viies küsimus vastuvõetamatu.

Teine kuni neljas ja kuues kuni kaheksas küsimus

46 Teise kuni neljanda ning kuuenda kuni kaheksanda eelotsuse küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kuidas tõlgendada mõisteid „kahjustamine“ ja „hävitamine“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkti d tähenduses.

47 Komisjoni sõnul on need küsimused siiski hüpoteetilised.

48 Käesoleval juhul ilmneb eelotsusetaotlusest, et kahju tekitanud meetmetega hävitati hariliku hamstri urgude kaks sissekäiku, mis tähendab, et urgusid on vähemalt kahjustatud.

49 Esiteks tuleb aga märkida, et elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d on alternatiivselt peetud silmas kas kaitstavate loomaliikide paljunemis- või puhkepaikade kahjustamist või hävitamist.

50 Teiseks tuleb tõdeda, et see säte ei tee vahet paljunemis- või puhkepaikade kahjustamise või hävitamise keelul vastavalt nende kohtade või paikade kahjustamise laadile. Siinkohal olgu sedastatud, et Euroopa Kohtule esitatud asjaoludest ei nähtu, et liikmesriigi ametiasutuste otsus määrata IE-le rahatrahv, mille võib tasumata jätmise korral muuta vabadusekaotuslikuks karistuseks, teeb sel moel määratud karistuse raskuse puhul vahet sellel, kas tegemist on kaitsealuste loomaliikide paljunemispaikade või puhkepaikade kahjustamise või hävitamisega.

51 Seetõttu ei ole käesoleva kohtuotsuse punktis 40 viidatud kohtupraktikat arvestades teisele kuni neljandale ja kuuendale kuni kaheksandale küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

52 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta artikli 12 lõike 1 punkti d tuleb tõlgendada nii, et selles sättes kasutatud mõiste „puhkepaigad“ hõlmab ka puhkepaiku, mida mõni selle direktiivi IV lisa punktis a loetletud kaitstavatest loomaliikidest, näiteks *cricetus cricetus* (harilik hamster), enam ei kasuta, kui on olemas piisavalt suur tõenäosus, et see liik tuleb puhkepaika tagasi – seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Allkirjad